

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Aikuiskoulutukseen osallistuminen ja opiskelumotivaatio

Professori Jyri Manninen, Itä-Suomen yliopisto,
aikuiskasvatustiede

Kaksi näkökulmaa jatkuvan oppimisen kehittämiseen

- 1) Mitä olisi hyvä tietää aikuiskoulutukseen osallistumisesta?
- 2) Ei-ammattillisen aikuiskoulutuksen (vapaa sivistystyö) tarjoamat työelämähyödyt

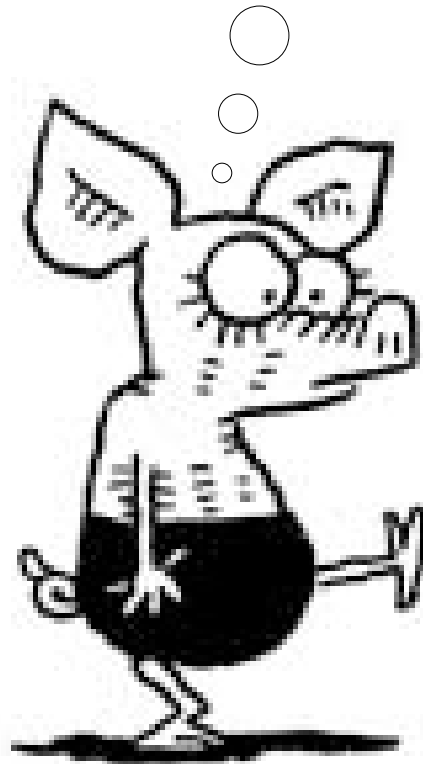
Jyri Manninen // Kasvatustieteiden ja psykologian osasto

Näkökulma 1: Aikuiskoulutukseen osallistumista on tutkittu yli 40 vuotta, kehitetty useita selitysmalleja:

SELITYSMALLIT	Miksi <u>ei</u> osallistuta?	Miksi osallistutaan?
Yksilölähtöiset (persoona, motivaatio, asenne)	”Laiskuus”, ei itsensäkehittämishalua, motivaation puute	Opinnollinen, aktiivinen elämäntapa
Yhteiskuntalähtöiset (koulutustarjonta, työn vaatimukset, koulutus-politiikka)	Ei koulutusmahdollisuuksia tai niitä ei tunneta; helppo työ ei motivoi; työnantaja ei tarjoa koulutusta	Koulutusmahdollisuuksia tarjolla; vaativa asiantuntija-työ; työnantaja investoi kouluttamiseen
Vuorovaikutusmallit (yksilö sosiaalisessa kontekstissaan, odotusarvoteoria)	Huonot opiskelukokemukset, ” <i>tuskin opiskelusta on hyötyä</i> ”	Hyvä koulumenestys ja opiskelukokemukset; opiskelu nähdään hyödyllisenä tai jopa itseisarvona
Mielikuvamallit (koulutusta koskevat mielikuvat, tarina-yhteiskunta)	” <i>Jatkuva opiskelu on kurjaa</i> ”; vertaisten nihkeä suhtautuminen	Elinikäiseen oppimiseen ja koulutukseen liittyvät positiiviset mielikuvat; vertaisten antama malli

Nyky-ymmärrys: osallistuminen on monimutkainen vuorovaikutussysteemi, jossa kaikki edellä mainitut tekijät ovat vuorovaikutuksessa (ks. Boeren, E. 2016. Lifelong learning participation in a changing policy context: An interdisciplinary theory. Houndmills: Palgrave Macmillan).

Jatkuva opiskelu...?
Ei kiitos!

Näkökulma 2: Vapaa sivistystyön tuottamat työelämähyödyt

- 45 % osallistujista mainitsee **työhön liittyviä osallistumissyitä**
- Harrastustavoitteinen opiskelu tuottaa myös **työelämähyötyjä**
 1. Lähes kaikilla lisää **koulutususkoa** (opiskelumotivaatio, luottamus omaan oppimiskykyyn); tukee **työssäjaksamista**, hyvinvointia ja toimijuutta
 2. Joka toisella kehittää työssä tarvittavaa **osaamista** (kielitaito, tvt, itseilmaisu, vuorovaikutustaidot, sosiaaliset taidot...)
 3. Pienelle osalle myös **uraan liittyviä hyötyjä**: jatko-opintoihin hakeutuminen, uravaihtoehdot, lisätulot, työn tehokkuus, alueellinen liikkuvuus
 4. **Syrjäytymisvaarassa olevat ja vähemmän koulutetut hyötyvät eniten**
- Tarjoaa **matalan kynnyksen edullisen ponnahduslautan** myös työhön liittyvään koulutukseen osallistumiselle
 - *liberal adult education... contribute to the development of a range of skills. These may act as a **stepping stone or a springboard** to further learning and qualifications (Eurydice 2015, 58).*

Yli 16.000 lomakevastaajaa
 Yli 280 haastattelua
 Yli 14.400 analysoitua avovastausta

OECD-raportin luonnosversio (27.8.2019, s. 10 ja 91)

- Suggestion: ***“Develop a programme of short courses that aim to improve motivation towards learning. These ‘taster courses’ can provide an entryway for adults with low basic skills to rekindle their interest towards learning and should have limited emphasis on learning outcomes, grading or exams”***
- → meillä on jo!

